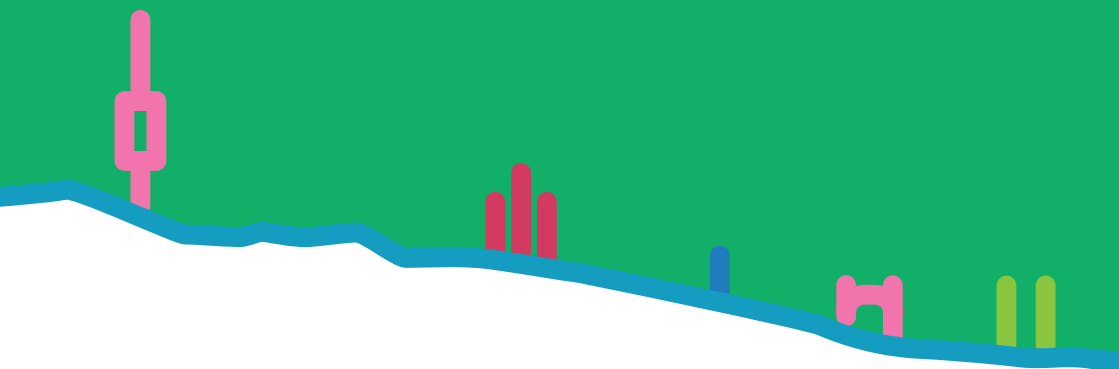

Què fa Barcelona per prevenir i reduir el consum de drogues i les addiccions?

Pla d'Acció sobre Drogues i Addiccions
de Barcelona 2025-2028

CSB Consorci Sanitari
de Barcelona

Agència
de Salut Pública

Drogodependències

Cita recomanada

Agència de Salut Pública de Barcelona.
*Pla d'Acció sobre Drogues i Addiccions
 de Barcelona 2025-2028* (Lectura Fàcil). Barcelona:
 Agència de Salut Pública de Barcelona, 2025.

Adaptació a Lectura Fàcil

Mariona Bassas i Laia Vidal
 (Associació Lectura Fàcil)

Disseny gràfic i il·lustració

Carina Garrido (fecunda.net)
 i Germán Chamorro (estudiomancha.com)

Aquesta publicació està sota
 una llicència Creative Commons
 Reconeixement – No Comercial –
 No derivades (BY-NC-ND)
<https://creativecommons.org/>

Associació Lectura Fàcil

Per a més informació es pot consultar el document complet a:
<https://www.aspb.cat/documents/pla-drogues-adiccions-bcn/>

Índex

1. Què és?	4
2. Qui l'impulsa?	5
3. Per què es fa?	6
4. A qui s'adreça?	7
5. En quins principis es basa?	8
6. Com s'ha elaborat?	9
7. Punt de partida: avaluació del PADAB 2021-2024 i estat de la situació	10
8. Què farà la ciutat per prevenir i reduir el consum de drogues i les addiccions?	18
Eix estratègic 1. Ciutat saludable	20
Eix estratègic 2. Prevenció	25
Eix estratègic 3. Xarxa sanitària i social	30
Eix estratègic 4. Prejudicis i inclusió social	38
Eix estratègic 5. Vigilància i seguiment	43
9. Què pots fer si tu o una persona del teu entorn necessita ajuda?	45
10. Centres d'Atenció i Seguiment a les dependències (CAS)	46
11. Glossari	50

1. Què és?

El Pla d'Acció sobre Drogues i Addiccions de Barcelona (PADAB) 2025-2028 és l'11è pla de drogues de la ciutat.

Aquest nou pla destaca per estar plantejat de manera integral, amb un acord polític i social, i basat en l'evidència científica.

El document explica les accions que es faran a Barcelona durant aquest 4 anys per prevenir i reduir el consum de drogues, les addiccions i els seus efectes negatius en les persones, les famílies i la societat.

El pla engloba totes les drogues, les il·legals i les legals o acceptades socialment, com ara l'alcohol o el tabac.

També fa referència a l'ús problemàtic dels jocs d'apostes i els videojocs.

El pla es divideix en 5 eixos estratègics i 12 blocs temàtics, que inclouen un total de 148 objectius, que són els següents:

- Eix 1. Ciutat saludable
- Eix 2. Prevenció
- Eix 3. Xarxa sanitària i social
- Eix 4. Prejudicis i inclusió social
- Eix 5. Vigilància i seguiment

2. Qui l'impulsa?

L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), després d'escoltar les aportacions i opinions dels diferents grups polítics i àrees municipals, el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, i professionals, entitats i persones que consumeixen drogues, i arribar-hi a acords concrets.

3. Per què es fa?

Perquè Barcelona sigui una ciutat més saludable i amb menys desigualtats
a través de les polítiques de drogues.

Per aconseguir-ho, proposa el següent:

- Conèixer la situació del consum d'alcohol i altres drogues.
- Crear entorns segurs i respectuosos que facilitin prendre decisions saludables.
- Promoure la salut i prevenir les addiccions i el consum d'alcohol i altres drogues.
- Mantenir i potenciar una xarxa d'atenció que respongui a les necessitats de totes les persones.
- Eliminar els prejudicis associats al consum de drogues i les addiccions, per promoure la inclusió social de les persones que consumeixen.
- Avaluar les polítiques i els programes relacionats amb el consum de drogues i les addiccions.

4. A qui s'adreça?

A tota la població de Barcelona.

5. En quins principis es basa?

Alguns dels principis en els quals ens hem basat per fer aquest pla són l'equitat, la reducció de desigualtats relacionades amb el gènere o altres circumstàncies (edat, classe social, estatus migratori, diversitat funcional, etc.), la protecció de les persones menors, l'atenció integral i personalitzada, l'eficiència i la qualitat.

Hi ha diferents circumstàncies que generen desigualtat. Per exemple, les **dones cisgènere** i les **persones de gènere dissident** viuen en situació d'inferioritat respecte dels homes cisgènere.

Aquestes circumstàncies poden sumar-se i agreujar la desigualtat amb conseqüències greus per a la salut de les persones.

En cada eix estratègic es tindrà en compte aquesta perspectiva de gènere i interseccional.

Les dones cis o cisgènere
són dones que s'identifiquen amb el sexe i gènere assignats en néixer.

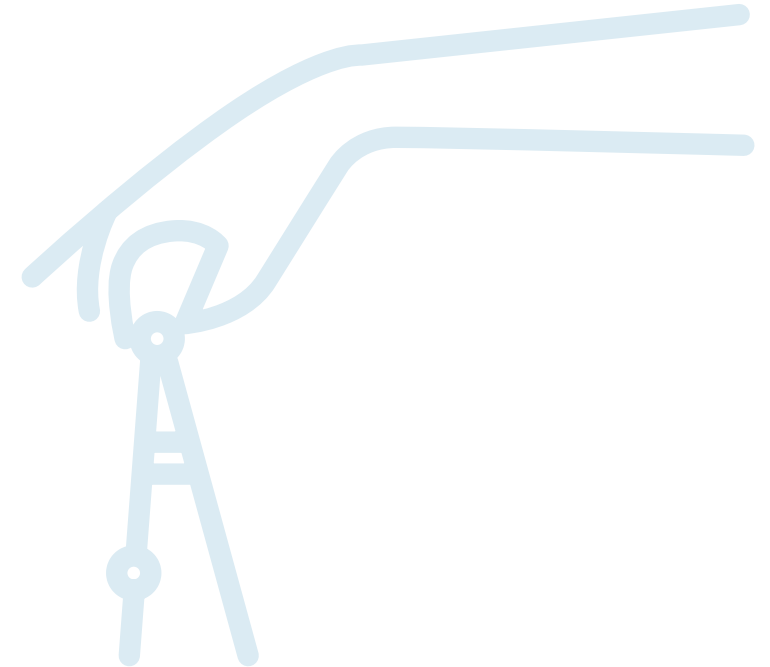
Les persones de gènere dissident
són persones que no s'identifiquen amb el sexe i gènere assignat en néixer: són persones transgènere, no binàries o de gènere fluid.

Els homes cis o cisgènere
són homes que s'identifiquen amb el sexe i gènere assignats en néixer.

6. Com s'ha elaborat?

Per definir els continguts del pla s'ha tingut en compte el següent:

- L'avaluació de les accions i els objectius del pla anterior.
- L'anàlisi de la situació actual de les addiccions i del consum de drogues a la ciutat.
- Les aportacions de persones professionals i expertes d'institucions, organismes i entitats de la xarxa d'atenció a les drogodependències.
- Les opinions i experiències de la ciutadania i les persones usuàries dels serveis.
- Les polítiques i els plans de referència a escala local, nacional i europea.

7. Punt de partida: avaluació del PADAB 2021-2024 i estat de la situació

Línia estratègica 1.

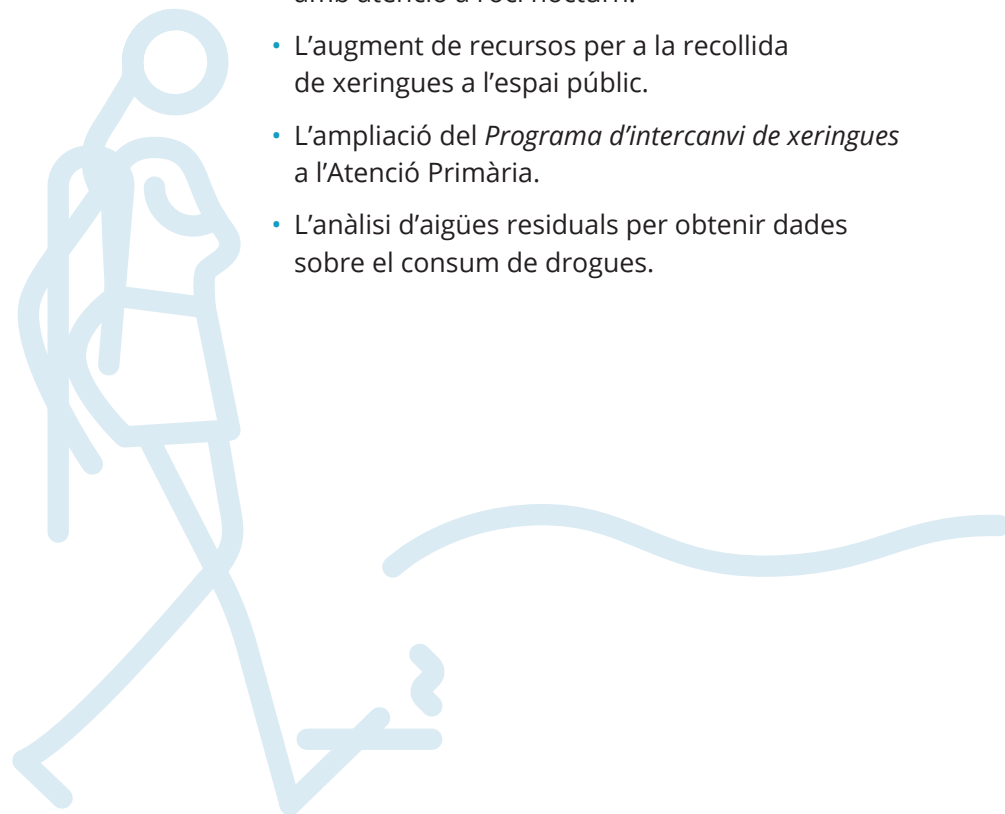
Implicar tota la ciutat en les accions de salut

Les principals tendències que s'han detectat són les següents:

- L'alcohol continua sent la droga més consumida a Barcelona i la causa principal de tractament, tant en homes com en dones.
- El consum de tabac es redueix.
- El consum de cànnabis es manté, en especial en homes de menys de 30 anys.
- La reducció de receptes mèdiques de psicofàrmacs ha disminuït el consum de medicaments per a ansietat, depressió i problemes del son.

S'han fet diverses accions, com ara aquestes:

- Accions de prevenció ambiental:
 - La regulació del nombre d'establiments de jocs d'apostes a la ciutat.
 - El programa *Platges sense fum*.
 - El control del compliment de la llei d'alcohol i altres drogues, amb especial atenció a menors d'edat i conductors, així com de la venda.
- Accions per reduir els riscos associats al consum de drogues amb perspectiva de gènere, amb atenció a l'oci nocturn.
- L'augment de recursos per a la recollida de xeringues a l'espai públic.
- L'ampliació del *Programa d'intercanvi de xeringues* a l'Atenció Primària.
- L'anàlisi d'aigües residuals per obtenir dades sobre el consum de drogues.

- Accions de tractament i de reducció de danys:
 - L'any 2024, 4.000 persones van iniciar un tractament als CAS per abús o dependència de les drogues. Actualment, la ciutat compta amb 15 Centres d'atenció i seguiment (CAS) a les drogodependències, que ofereixen programes de tractament i de reducció de danys (REDAN), com a mínim un per districte.
 - L'any 2024, més de 4.400 persones van ser ateses als programes de REDAN, la majoria per consum de cocaïna, heroïna o metamfetamina. Actualment, 10 CAS tenen espais per a consum supervisat. El CAS Baluard és l'únic que té un espai per a consum inhalat.
 - Els CAS han incrementat la capacitat per fer anàlisis de drogues (*drug checking*), i s'han analitzat un nombre important de mostres per ajudar a reduir riscos en el consum.
 - S'ha prioritzat l'atenció a col·lectius vulnerables, com ara dones cisgènere, persones de gènere dissident i LGTBIQ+, i a problemes relacionats amb el **chemsex** i el consum d'estimulants com la metamfetamina. Per exemple, s'han adaptat espais exclusius per a dones dins la Xarxa d'Atenció a les Drogodependències (XAD) i s'han creat espais no mixtos.

El **chemsex** consisteix en el consum de drogues abans o durant les relacions sexuals, perquè durin més temps o siguin més intenses.

- S'ha continuat treballant per tractar la **patologia dual** i la violència masclista, i s'ha incrementat l'esforç per eliminar el virus de l'hepatitis C.
- S'ha mantingut la formació dels professionals de la XAD en violència masclista en l'àmbit de la parella i la seva relació amb el consum de drogues.

Parlem de **patologia dual** quan la persona pateix un trastorn per consum de substàncies i, també, una altra malaltia mental.

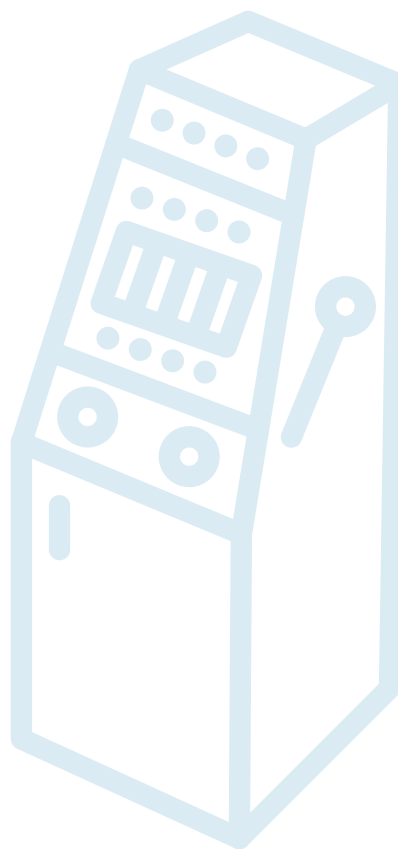
Línia estratègica 2.

Promoure la salut i la prevenció

Les principals tendències que s'han detectat són les següents:

- S'ha mantingut estable l'edat d'inici al consum d'alcohol i altres drogues en adolescents de 13 a 19 anys.
- L'alcohol és la substància en què l'edat d'inici és inferior (13,7 anys les noies i 13,5 anys els nois), seguida del tabac i el cànnabis.
- Ha augmentat el consum de cigarretes electròniques i d'hipnosedants sense recepta (medicaments per alleujar l'ansietat, millorar el son i reduir la tensió muscular) entre les persones adolescents.
- Han augmentat els **problemes relacionats amb els jocs d'apostes**, en concret entre nois i en la modalitat en línia (el 18,6% dels nois i el 6% de les noies adolescents de Barcelona van participar en jocs d'apostes durant l'any 2021, molts d'ells dins dels videojocs).

Els **problemes relacionats amb els jocs d'apostes** fan referència a la participació en jocs d'apostes que comporta pèrdua de control, deteriorament del benestar personal o social, i risc de dependència.

Accions dutes a terme:

- S'han mantingut i impulsat programes de prevenció del consum de drogues i addiccions adreçats a adolescents i joves:
 - Programa escolar *Cara i creu*, per prevenir els jocs d'apostes i els danys associats.
 - Programa escolar *Contracorrent*, de prevenció del consum de tabac, alcohol i cànnabis adreçat a l'alumnat d'ESO.
 - Programes de promoció de l'oci saludable, com el programa *Marxa fent esport*, destinat a alumnes de 3r d'ESO; el programa *Fes-li un gol al carrer*, adreçat a persones joves, moltes de les quals són migrades sense referents familiars a la ciutat, o el programa *Rumba a tu son*.
 - Canals de suport digital per sensibilitzar i reduir els danys associats al consum de drogues i promocionar l'oci saludable, com el *Sortim BCN* (www.sortimbcn.cat).
 - Actuacions en l'oci nocturn i comunitari per reduir els comportaments de risc.
- S'ha consolidat el Servei d'Orientació sobre Drogues (SOD) adreçat a adolescents i joves que ja han experimentat amb les drogues o que fan un ús problemàtic de les tecnologies de la relació, la informació i la comunicació (TRIC) i a les seves famílies. També ofereix assessorament a professionals que treballen amb joves.
- S'han consolidat els serveis *Konsulta'm*, *Aquí t'escoltem* i *Let's Chat*, que ofereixen escolta, orientació i acompanyament als espais on es relacionen els adolescents.

Línia estratègica 3.

Eliminar els prejudicis associats a l'addicció

- S'han engegat les accions següents per combatre els prejudicis:
 - Activitats comunitàries per promoure la convivència positiva i el coneixement entre veïns i veïnes i persones usuàries dels centres de la XAD.
 - Programes esportius per a la reinserció social.
 - Accions comunicatives per promoure una mirada sense prejudicis basada en l'evidència als mitjans de comunicació.
- S'ha abordat el problema de les persones sense llar i el seu accés a l'habitatge en els termes següents:
 - Consolidació del Centre Residencial Integral Galena com a recurs pioner per a persones en situació de sense llar i problemes per consum de drogues, amb especial atenció a dones cisgènere i trans.
 - Reforç de l'atenció a la salut mental de les persones en situació de sense llar i problemes de consum de drogues.
- S'ha mantingut el suport jurídic i l'accés a la salut bucodental per a persones usuàries dels recursos de la XAD.

Línia estratègica 4.

Promoure la qualitat i la recerca

- S'ha consolidat un model d'atenció centrat en les persones, amb serveis ambulatoris públics d'atenció a les addiccions molt ben valorats per les persones usuàries, i pels i les professionals que treballen als centres assistencials de la XAD.
- S'ha mantingut l'ús d'eines d'avaluació i seguiment, com ara enquestes a professionals i usuaris, i sistemes de qualitat, com l'European Foundation for Quality Management (EFQM) i el Sistema de Gestió de la Qualitat (ISO), que han ajudat a millorar l'assistència de manera continuada.
- S'ha consolidat un sistema d'informació més innovador i adaptat a les necessitats de la ciutat. Per exemple, s'ha fet promoció de la recerca i la vigilància del consum de drogues i les addiccions: anàlisi d'aigües residuals, seguiment de la mortalitat per reacció a les drogues, etc.

8. Què farà la ciutat per prevenir i reduir el consum de drogues i les addiccions?

Ens proposem les 6 grans fites següents:

- Aconseguir que la ciutadania senti que Barcelona és una ciutat saludable.
- Endarrerir l'edat d'inici del consum de drogues.
- Disminuir el consum de drogues de la població.
- Reduir la mortalitat per consum de drogues.
- Reduir malalties com el VHC (hepatitis) i el VIH (sida).
- Minimitzar l'estigma associat a les persones que consumeixen drogues o tenen addiccions.

Per assolir aquestes fites, treballarem amb aquests 5 eixos estratègics i 12 blocs temàtics.

A més, el PADAB 2025-2028 té present la perspectiva de gènere dins de cadascun dels 5 eixos estratègics, així com altres eixos que també generen desigualtat.

5 eixos estratègics i 12 blocs temàtics

Eix estratègic	Blocs
1. Ciutat saludable	1.1 Entorns segurs, respectuosos i saludables 1.2 Menys accés i exposició a l'alcohol i altres drogues
2. Prevenció	2.1 Prevenció en grans grups (universal) 2.2 Prevenció en grups que poden estar en risc (selectiva) 2.3 Prevenció en grups que poden estar en risc o que ja han començat a consumir (indicada)
3. Xarxa sanitària i social	3.1 Accés, atenció i continuïtat assistencial entre els recursos i serveis de la XAD 3.2 Ampliació dels serveis de REDAN 3.3 Cura i formació a les persones professionals
4. Prejudicis i inclusió social	4.1 Comunitat inclusiva amb les persones que consumeixen drogues 4.2 Necessitats bàsiques: habitatge, feina i serveis bàsics 4.3 Comunicació i formació per reduir els prejudicis
5. Vigilància i seguiment	5.1 Vigilància i seguiment

Eix estratègic 1: Ciutat saludable

Estratègies per promoure entorns saludables i reduir les oportunitats i les motivacions per consumir drogues

Perspectiva de gènere

Cal garantir l'accés a entorns respectuosos i lliures de riscos relacionats amb el consum d'alcohol i altres drogues a totes les persones, independentment del seu gènere.

Perquè les accions arribin a totes les persones de manera equitativa, tindrem en compte el següent:

- Els rols de gènere i la norma social que mantenen les diferències.
- Promoure entorns segurs per a les dones i les persones de gènere dissident als espais públics en general i en espais on es consumeix alcohol i altres drogues davant les violències que poden patir.
- L'ús diferent dels espais esportius i d'oci segons el gènere.
- Les diferències d'accessibilitat a l'alcohol i altres drogues i la influència de la publicitat segons el gènere.

Bloc 1.1: Entorns segurs, respectuosos i saludables

Com es farà?

- Aprovant diversos plans territorials per prevenir el consum d'alcohol i altres drogues.
- Impulsant projectes de comunitat que promoguin la salut dins de l'estratègia *Salut als barris* o el *Pla de barris*.
- Identificant els espais on el consum de drogues genera problemes i modificant-los.
- Fomentant la creació i cessió d'espais d'ús lliure per a la pràctica esportiva i altres activitats de lleure per facilitar un oci juvenil saludable.
- Informant i sensibilitzant sobre els riscos del consum d'alcohol i altres drogues. Recordant i fent complir la normativa sobre el seu consum.
- Elaborant i donant a conèixer un mapa dels recursos per a la prevenció i atenció del consum de drogues i addiccions, amb atenció especial als recursos adreçats a dones, joves, famílies, persones migrades i refugiades i usuaris de *chemsex*.
- Impulsant espais de coordinació dels agents clau en la prevenció del consum d'alcohol en adolescents i joves a la via pública, amb especial atenció a l'oci nocturn i als botellots.
- Fent accions per reduir el consum d'alcohol i altres drogues a la via pública, amb especial atenció als espais amb més gent i festes majors.

- Prevenint les violències sexuals en espais d'oci nocturn i de consum de drogues, incloent-hi itineraris segurs.
- Ampliant els punts mòbils d'informació i assessorament sobre drogues i addiccions en espais d'oci nocturn i festiu.
- Fent formació sobre la venda responsable d'alcohol en festivals, festes majors i esdeveniments.
- Oferint opcions atractives i assequibles de begudes sense alcohol, i aigua gratuïta a festes i esdeveniments en què col·labori l'Ajuntament.
- Mantenint el programa *Platges sense fum*.
- Donant suport a iniciatives relacionades amb la prevenció i reducció de riscos en l'ús de jocs d'apostes i videojocs recollides a la Mesura de Govern de benestar digital de Barcelona 2024-2027.
- Impulsant un Observatori de la Nit i recollint informació sobre els hàbits d'oci nocturn i de consum d'alcohol i altres drogues de la ciutadania.

Bloc 1.2: **Menys accés i exposició** **a l'alcohol i altres drogues**

Com es farà?

- Fent complir la llei de l'alcohol i altres drogues als espais d'oci nocturn i en la seguretat viària.
- Fent complir la llei sobre la venda d'alcohol a persones menors d'edat, la publicitat i l'horari de venda de begudes alcohòliques, i sancionant quan calgui.
- Fent complir la llei sobre alcohol, cànnabis i altres drogues de la població turista, i promovent la convivència respectuosa.
- Reduint els establiments de venda d'alcohol, restringint els horaris de venda i eliminant la venda no regulada d'alcohol.
- Limitant o prohibint la venda d'alcohol als equipaments municipals.
- Reduint la publicitat d'alcohol en espais públics i a la xarxa de Transports Metropolitans de Barcelona.
- Regulant la publicitat indirecta i el patrocini d'alcohol en activitats organitzades per l'Ajuntament.
- Donant suport a la regulació de la Generalitat i de l'Estat per reduir el consum d'alcohol i altres drogues (etiquetatge, publicitat i impostos).
- Fent complir la Llei del tabac.

- Treballant perquè les lleis estatals i catalanes prohibeixin el consum de tabac i derivats a les terrasses de bars i restaurants, i regulin la venda i ús de cigarretes electròniques.
- Augmentant les inspeccions a botigues de derivats del cànnabis per fer complir la llei sobre aquests productes.
- Reduint les botigues de derivats del cànnabis i regulant-ne la imatge exterior.
- Mantenint les inspeccions als clubs socials privats de cànnabis per comprovar que compleixen la llei.
- Localitzant i tancant els pisos de venda i consum de drogues il·legals, i adreçant les persones usuàries als recursos de la XAD.
- Influint en les administracions perquè regulin els jocs d'apostes (caixes de botí o *loot boxes* i monedes virtuals) per reduir-ne els danys relacionats.
- Treballant per evitar els esdeveniments que promouen el consum de drogues i els jocs d'apostes.

Eix estratègic 2: Prevenció

Estratègies per promoure la salut i prevenir el consum de drogues i les addiccions.

Perspectiva de gènere

Per incrementar l'efectivitat de les mesures de prevenció, cal considerar com els factors de risc i les motivacions d'inici del consum d'alcohol i altres drogues varien segons el gènere de les persones:

- En nois cisgènere pot ser prendre riscos i ser reconeguts pels companys;
- En noies cisgènere i joves de gènere dissident pot ser per influència de la parella o per malestar emocional o psicològic.

Bloc 2.1:

Prevenió en grans grups (universal)

Com es farà?

- Activant programes de prevenció de conductes de risc i programes de promoció de la salut que hagin demostrat ser eficaços durant tota l'etapa escolar.
- Actualitzant els programes escolars de prevenció segons els patrons actuals de consum i addiccions.
- Inclouent programes de benestar emocional als centres educatius d'infantil, primària i secundària de la ciutat.
- Donant resposta als centres educatius que demanin suport en relació amb la tinença o el consum de drogues, o l'ús excessiu de TRIC i els jocs d'apostes.
- Promovent que els centres educatius utilitzin recursos externs per a la prevenció i atenció al possible consum problemàtic i als comportaments addictius.
- Promovent accions formatives a les famílies sobre consum de drogues i comportaments addictius a través de les Associacions de Famílies d'Alumnes (AFA).
- Facilitant recursos presencials i virtuals relacionats amb la prevenció del consum de drogues o l'ús excessiu de pantalles adreçats a orientar famílies o resoldre els seus dubtes.

- Donant a conèixer els serveis gratuïts d'orientació sobre drogues i addiccions a joves, famílies i professionals que treballen amb adolescents, com el Servei d'Orientació sobre Drogues (SOD) i la Línia Verda.
- Sensibilitzant els serveis de pediatria i d'atenció primària sobre el consum de drogues, l'ús de pantalles, els jocs d'apostes i videojocs, i donant a conèixer els recursos d'orientació i tractament.
- Difonent les propostes esportives i culturals i d'oci saludable.
- Promovent i facilitant l'esport entre persones adolescents i joves.
- Facilitant estratègies de prevenció de consum d'alcohol i cànnabis a universitats i centres de formació professional.
- Posant en marxa una campanya de benestar digital per a joves que també tracti els jocs d'apostes.
- Fent accions preventives sobre consum d'alcohol i altres drogues adreçades a persones que treballen per a l'Ajuntament, especialment les que condueixen vehicles.
- Sensibilitzant els serveis de prevenció de riscos laborals de les empreses sobre la importància de les condicions de treball per a la prevenció del consum d'alcohol i substàncies addictives.
- Promovent el programa *A la feina, alcohol i drogues 0,0* a les empreses, Barcelona Activa i l'Ajuntament.

Bloc 2.2: **Prevenió en grups que poden estar en risc** **(selectiva)**

Com es farà?

- Impulsant programes comunitaris per prevenir el consum d'alcohol i altres drogues, i programes de promoció de la salut, com els de lleure saludable.
- Creant un programa pilot familiar de prevenció per a persones ateses als CAS amb fills o filles de 7 a 12 anys.
- Fent prevenció sobre el *chemsex* i els seus riscos a persones que s'exposen a aquesta pràctica.
- Promovent la vinculació d'adolescents de centres residencials d'acció educativa (CRAE), centres residencials d'acció intensiva (CREI) i altres centres per a joves tutelats a recursos especialitzats en la prevenció de problemes de consum.
- Inclouent la prevenció del consum de drogues i addiccions en els programes d'inserció laboral de Barcelona Activa.
- Formant els cossos de seguretat en drogues, tractaments i minimització de danys, i reducció de prejudicis associats al consum de drogues per a una millor atenció als joves, i de manera especial als joves migrats sols, que consumeixen a l'espai públic.
- Actualitzant la formació dels serveis socials i de convivència sobre el tractament de persones que consumeixen drogues a l'espai públic,

amb atenció a joves migrats sols, dones i membres del col·lectiu LGTBIQ+ i atenent a la interculturalitat.

- Promovent accions de prevenció de consum de drogues, jocs d'apostes i ús problemàtic de pantalles i videojocs, i facilitant eines de detecció precoç entre professionals i agents clau que treballen amb adolescents i joves en espais joves, entorns d'educació no formal, lleure i àmbits esportius.
- Promovent accions de prevenció per reduir els riscos del consum de cànnabis i els seus derivats.

Bloc 2.3: **Prevenió en grups que poden estar en risc** **o que ja han començat a consumir (indicada)**

Com es farà?

- Impulsant el Servei d'Orientació de Drogues (SOD) per a adolescents i joves que consumeixen drogues i fan un ús excessiu de les tecnologies, i per a les seves famílies.
- Promovent serveis d'escolta, orientació i acompanyament a persones joves i adolescents, com el *Konsulta'm*, *Aquí t'escoltem* o *Let's Chat*.
- Potenciant la prevenció indicada en l'atenció d'urgències per intoxicacions d'alcohol i altres substàncies adreçada a les persones ateses o a les seves famílies si són menors.
- Impulsant el programa de mesures educatives alternatives a les sentències penals i les sancions per consum de drogues a persones menors.
- Reforçant i ampliant les mesures alternatives a la sanció per consum d'alcohol.

Eix estratègic 3. Xarxa sanitària i social

Estratègies relacionades amb els recursos i serveis de la xarxa social i sanitària que atén persones amb un consum problemàtic de drogues i les seves famílies.

Perspectiva de gènere

Per poder donar resposta a les necessitats de totes les persones, tindrem en compte el següent:

- Les dones cisgènere i les persones de gènere dissident que fan un consum de drogues problemàtic pateixen condicions socials i de salut que les fan més vulnerables.
- A més, tenen més barreres per accedir als recursos d'atenció. Aquestes barreres tenen a veure, per exemple, amb el fet que els serveis no donen resposta a les seves necessitats o amb el fet que senten més culpa i vergonya a l'hora de demanar atenció.

Bloc 3.1: Accés, atenció i continuïtat assistencial entre els recursos i serveis de la XAD

Com es farà?

- Donant a conèixer la XAD a la ciutadania i a les persones professionals sanitàries i socials.
- Oferint diferents serveis als CAS i distribuint-los de manera equitativa pel territori.
- Creant un model d'atenció ambulatori específic per a comportaments addictius i donant-lo a conèixer.
- Oferint una atenció integral centrada en les necessitats de cada persona, amb especial atenció al col·lectiu LGTBIQ+, les persones migrades i les dones.
- Ampliant l'atenció i el seguiment a persones amb trastorns per consum de substàncies (TCS), amb especial atenció a persones amb edat avançada, envelliment prematur o discapacitat física.
- Reduint les llistes d'espera i assegurant que la primera visita als CAS es programa abans de 15 dies des que es demana la cita.
- Millorant l'accés als recursos de tractament, rehabilitació i inclusió social per a persones que tenen, alhora, una addicció i una malaltia mental.
- Millorant l'accés a les places de desintoxicació de les Unitats Hospitalàries de Desintoxicació (UHD).
- Mantenint l'atenció a la salut orgànica i malalties transmissibles als CAS i serveis de REDAN.

- Treballant per a l'eliminació de l'hepatitis C.
- Diversificant els tractaments dels TCS als CAS, incloent-hi un programa pilot de tractament amb heroïna.
- Reforçant l'atenció psicològica, psiquiàtrica, social i comunitària als CAS.
- Augmentant els programes d'acompanyament terapèutic per a les famílies i l'entorn proper de les persones que consumeixen drogues.
- Identificant professionals referents en addiccions a l'Atenció Primària i implementant programes de suport per tractar els TCS.
- Millorant la derivació de l'Atenció Primària als CAS per a l'atenció a problemes per consum de tabac, alcohol i altres drogues.
- Assegurant la continuïtat de l'atenció entre els serveis de salut mental i addiccions (**CDIAP**, **CSMIJ**, **CSMA** i CAS) per oferir una atenció integral.

CDIAP: Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç

CSMIJ: Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil

CSMA: Centre de Salut Mental d'Adults

- Reforçant el treball conjunt entre l'Equip de Salut Mental Sense Sostre (ESMeSS) i els recursos de la XAD per millorar l'atenció de les persones sense llar, amb especial atenció als joves migrats sols.
- Reforçant el programa Codi Risc Suïcidi (CRS) als CAS per atendre els pacients en situació de risc de conductes suïcides.
- Aplicant els models d'unitats funcionals CAS-CSMIJ en l'atenció a adolescents amb addiccions.
- Incloent als CAS programes com el *Pla de seguiment individualitzat* (PSI).
- Millorant la coordinació entre els CAS i el programa d'infermeria dels centres penitenciaris, amb atenció a l'acompanyament en el procés de sortida.
- Creant als CAS més espais només per a dones cisgènere i persones de gènere dissident.
- Millorant la detecció i l'atenció de casos de violència masclista als serveis d'atenció a les drogodependències.
- Ampliant la coordinació entre els serveis de REDAN i les unitats d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR) per oferir un suport sanitari i social a les dones que consumeixen drogues, amb atenció al període d'embaràs i postpart.
- Garantint que les dones i les persones cuidadores accedeixin als serveis d'atenció a les drogodependències adaptant els horaris i oferint espais gratuïts per a la cura dels infants.

- Reduint la prescripció mèdica de sedants, pastilles per dormir o analgèsics forts que poden ser molt addictius, amb atenció als adolescents i joves.
- Impulsant el programa de prescripció social als CAS, que comporta recomanar activitats socials (no mèdiques) per millorar la salut i el benestar.
- Incorporant la mediació cultural per millorar l'atenció a les persones migrades i garantint una intervenció inclusiva.
- Donant a conèixer la Unitat de Medicina Forense Especialitzada en Violència Sexual de l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya (IMLCFC), que ofereix atenció a totes les persones víctimes d'agressions sexuals.
- Revisant el programa d'atenció i tractament de les seqüeles psíquiques d'una agressió sexual.
- Millorant les enquestes de satisfacció per conèixer l'opinió de les persones usuàries dels CAS.
- Mantenint espais de coordinació com els Comitès Operatius de Salut Mental i Addiccions (COSMiA) i l'Òrgan Tècnic de Salut Mental i Addiccions.
- Treballant amb altres administracions públiques perquè les persones amb necessitats d'atenció social i sanitària en els àmbits de la salut mental i les addiccions rebin una atenció integrada, de qualitat i equitativa, amb atenció a les persones en situació de sense llar.
- Donant suport a les entitats i els grups de suport mutu adreçats a persones amb un problema de consum d'alcohol i altres drogues i a les seves famílies.

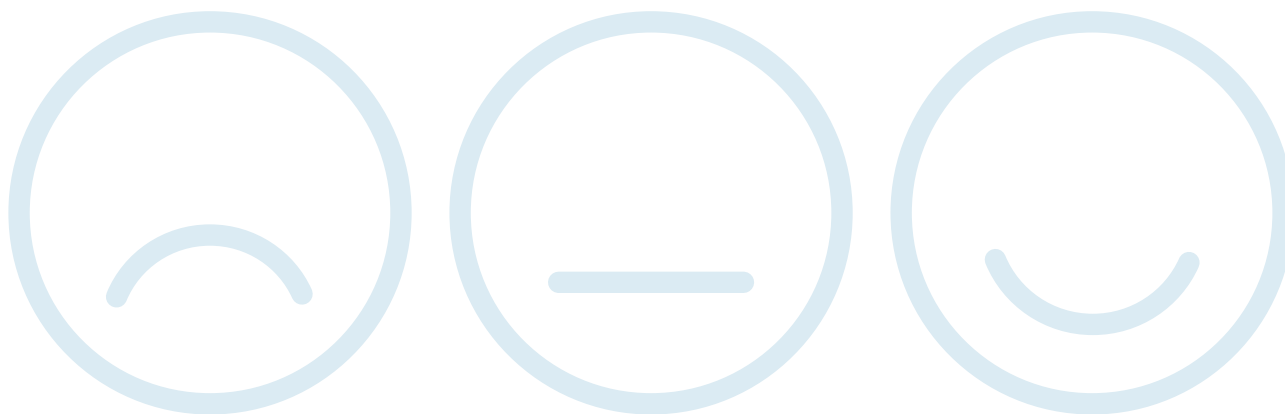
Bloc 3.2:

Ampliació dels serveis de REDAN

Com es farà?

- Ampliant i adaptant els Espais de Consum Supervisat (ECS) segons les necessitats de les persones consumidores, amb atenció a l'equitat territorial, al consum de drogues per via inhalada i al consum de metamfetamina i altres estimulants.
- Ampliant i adaptant espais adequats i segurs als centres per atendre les persones usuàries dels ECS després de consumir, i reduint el possible impacte a l'espai públic.
- Impulsant programes REDAN en recursos residencials per a persones sense llar en col·laboració amb la Generalitat de Catalunya, com el programa *Manteniment d'alcohol*.
- Atenent de manera precoç i intensiva les persones joves que vagin als serveis de REDAN per prevenir el consum de llarga evolució i els seus danys.
- Incorporant persones amb experiència en consum problemàtic de drogues en el treball de reducció de danys i l'acompanyament entre iguals.
- Oferint tallers educatius de prevenció i reducció de danys a persones que consumeixen drogues.
- Reforçant la intervenció comunitària a l'espai públic amb unitats mòbils o altres mesures, amb atenció a dones consumidores i persones usuàries de *chemsex*, i a zones obertes de consum.

- Utilitzant estratègies de reducció de danys en la intervenció comunitària per a persones en situació d'exclusió social amb un problema de consum d'alcohol.
- Posant en marxa punts d'anàlisi de substàncies psicoactives per garantir la informació sobre la composició de les drogues i reduir els riscos.
- Fent créixer el Programa d'Intercanvi de Xeringues (PIX), focalitzant-lo a l'Atenció Primària i a les farmàcies comunitàries de les zones amb més problemes de consum de drogues per via injectada.

Bloc 3.3:

Cura i formació a les persones professionals

Com es farà?

- Atenent les dificultats per contractar i retenir professionals de la XAD.
- Donant a conèixer el camp de les drogodependències i les opcions laborals que ofereix en l'àmbit universitari.
- Incorporant accions de cura i suport a la salut mental de les persones professionals de la XAD.
- Garantint una bona gestió de les situacions conflictives i violentes als CAS.
- Fent un seguiment de la percepció de seguretat i benestar de les persones professionals dels CAS i dels serveis REDAN.
- Promovent la formació continuada de les persones professionals que treballen a la XAD.
- Donant suport a la recerca aplicada en el camp de l'alcohol i altres drogues, que permet traslladar els coneixements a la pràctica del dia a dia.

Eix estratègic 4. Prejudicis i inclusió social

Estratègies per reduir els prejudicis associats a les persones que consumeixen drogues o pateixen addiccions, que condicionen l'accés i l'atenció als serveis socials i de salut, així com l'accés a l'habitatge.

Perspectiva de gènere

Per poder aconseguir programes i serveis inclusius i lliures de prejudicis i discriminació cap a les persones que consumeixen drogues, tindrem en compte el següent:

- Els prejudicis sobre el consum de drogues afecten més les dones o les persones del col·lectiu LGTBIQ+. A la societat, es jutja negativament les dones que consumeixen drogues perquè s'espera que siguin cuidadores i responsables, i també les persones LGTBIQ+ per trencar les normes tradicionals de sexe i gènere.
- Aquests estigmes generen culpa i vergonya, afecten l'autoestima i dificulten l'accés als serveis socials i sanitaris.

Bloc 4.1: Comunitat inclusiva amb les persones que consumeixen drogues

Com es farà?

- Treballant amb la ciutadania la necessitat d'infraestructures i recursos per a persones amb problemes per consum de drogues.
- Facilitant la relació dels veïns i les veïnes amb les persones usuàries dels CAS.
- Augmentant la participació dels usuaris de CAS i REDAN als projectes inclusius de Parcs i Jardins per facilitar-ne la inclusió social.
- Fent enquestes a la població per fer un seguiment dels prejudicis associats a les persones amb problemes per consum de drogues.
- Reforçant l'Observatori de l'Estigma per recollir denúncies sobre missatges discriminatoris o despectius dirigits a persones que consumeixen drogues.

Bloc 4.2:

Necessitats bàsiques: habitatge, feina i serveis bàsics

Com es farà?

- Activant amb Barcelona Activa iniciatives per facilitar l'accés a una feina a persones usuàries de la XAD.
- Treballant per incloure en les contractacions públiques una clàusula social que comporti la contractació de persones amb problemes de consum de drogues com a col·lectiu vulnerable.
- Inclouent itineraris d'accés a recursos residencials per a persones amb TCS que continguin recursos adaptats als diferents graus d'autonomia.
- Ampliant les places residencials per a dones que consumeixen drogues i pateixen violència masclista.
- Ampliant el programa *Housing First* ('Primer la llar') i els recursos d'urgència i baixa exigència (pisos zero) per a persones sense llar que consumeixen drogues, i adaptant el programa a les persones amb un TCS i amb problemes amb el consum de drogues.
- Mantenint el Centre Residencial Integral (CRI) Galena per a persones sense llar amb problemes de consum de drogues.
- Treballant perquè les persones en tractament per consum de drogues siguin incloses com a grup vulnerable en els procediments d'accés a habitatge públic de l'Àrea Municipal d'Urbanisme.

- Assessorant i donant suport en àmbits com el de l'envelliment i la diversitat funcional per adaptar l'atenció a les necessitats específiques de la gent gran o amb diversitat funcional que presentin TCS, amb atenció als recursos residencials.
- Adaptant la manera de tractar el consum de drogues dels nois i les noies residents als **CRAE** i els **CREI**.

CRAE: Centres Residencials d'Acció Educativa

CREI: Centres Residencials d'Educació Inclusiva

- Adaptant els menjadors socials i el seu accés a les necessitats de les persones amb problemes de consum de drogues.
- Ampliant recursos d'higiene i espais amb consignes per a persones amb problemes per consum de drogues que es troben en situació d'exclusió social o sense llar.
- Facilitant l'assessorament jurídic a les persones ateses a la XAD.

Bloc 4.3: **Comunicació i formació** **per reduir els prejudicis**

Com es farà?

- Creant una campanya mediàtica per reduir els prejudicis i la discriminació associats a les persones que consumeixen drogues, i promovent una mirada respectuosa i inclusiva cap a elles, amb atenció a les persones en situació d'exclusió social o que pateixen més els prejudicis, com ara les dones, les persones que practiquen *chemsex* o els joves migrants.
- Promovent que els canals institucionals i els mitjans de comunicació emetin missatges basats en l'evidència o facin accions comunicatives per reduir els prejudicis associats al consum de drogues i a les addiccions.
- Impulsant la formació a professionals de la XAD sobre com trencar els prejudicis amb perspectiva de gènere i atenent a tots aquells aspectes que poden generar desigualtat.
- Promovent la formació en la reducció de prejudicis de professionals sanitaris i serveis socials, d'inserció laboral, cossos de seguretat i altres serveis assistencials i/o que treballen en l'àmbit comunitari per millorar l'atenció a les persones que consumeixen drogues.

Eix estratègic 5. **Vigilància i seguiment**

Estratègies relacionades amb la vigilància i el seguiment del consum de drogues i addiccions a la ciutat.

Perspectiva de gènere

Per conèixer la realitat dels consum de drogues i addiccions a la ciutat, i dissenyar intervencions efectives i equitatives, tindrem en compte el següent:

- Els sistemes de vigilància i seguiment de drogodependències han estat deficientes en la recollida i l'anàlisi d'informació amb una perspectiva de gènere. Per exemple, molts sistemes d'informació de drogues encara recullen dades només separades en homes i dones. Això impedeix captar la realitat, molt més diversa, dels patrons de consum, les addiccions i els danys associats de les persones que consumeixen drogues.
- Necessitem adaptar i crear sistemes de vigilància que recullin aquesta diversitat de gènere i altres elements de desigualtat.

Bloc 5.1: Vigilància i seguiment

Com es farà?

- Reforçant sistemes de seguiment i d'alerta precoç per respondre amb rapidesa als canvis en el mercat de drogues, i en els patrons i pautes de consum.
- Posant en marxa una aplicació per sistematitzar la informació de la recollida de xeringues a l'espai públic i poder veure les dades recollides sobre el mapa de la ciutat.
- Actualitzant i ampliant els indicadors clau per descriure les característiques de les persones consumidores de drogues i els patrons de consum que tenen.
- Actualitzant els indicadors clau per al seguiment de les morts i l'ús dels serveis d'urgències d'hospitals a causa d'una reacció aguda adversa a drogues.
- Creant una xarxa de vigilància de les aigües residuals a la ciutat.
- Creant un observatori del cànnabis que reculli informació per fer el seguiment dels efectes del consum de cànnabis sobre la salut.

9. Què pots fer si tu o una persona del teu entorn necessita ajuda?

Si tu o una persona del teu entorn té problemes amb les drogues (alcohol, cànnabis, cocaïna, etc.), hi ha centres molt a prop on us poden ajudar.

Als Centres d'Atenció i Seguiment a les drogodependències (CAS) t'oferiran el tractament necessari. La família també pot rebre suport i assessorament.

Truca al telèfon 900 900 540 (Línia Verda) per saber quin és el centre més proper a casa teva.

Si ets menor de 21 anys o tens fills o filles d'aquesta edat que consumeixen drogues o fan un ús abusiu de les tecnologies, al Servei d'Orientació sobre Drogues (SOD) t'atendran i t'assessoraran.

Truca al telèfon 93 237 87 56, envia un correu a sod@aspb.cat, o demana visita a Carrer Mallorca, 221, 7-2. 08008 Barcelona

10. Centres d'Atenció i Seguiment a les drogodependències (CAS)

CAS		
Districte	Amb espai de consum supervisat	Sense espai de consum supervisat
Ciutat Vella	CAS Baluard Avinguda Drassanes, 13 Telèfon 93 342 68 92	CAS Barceloneta Passeig Marítim, 25-29 Telèfon 93 248 31 07
	CAS Lluís Companys-Creu Roja Carrer Davant del Portal Nou, 2 Telèfon 93 318 17 96	CAS CECAS Carrer Banys Nous, 16 Telèfon 93 317 78 20
Eixample	Unitat de Conductes Addictives. Hospital Clínic Carrer Rosselló, 161, planta baixa Telèfon 93 227 17 19	
Sants-Montjuïc	CAS Sants Carrer Comtes de Bell-lloc, 138, baixos Telèfon 93 490 19 40	
Les Corts	CAS Les Corts Carrer Montnegre, 21, 3a planta Telèfon 93 439 16 42 Telèfon 93 445 44 55	

CAS		
Districte	Amb espai de consum supervisat	Sense espai de consum supervisat
Sarrià-Sant Gervasi	CAS Sarrià Carrer Dalmases, 76 Telèfon 93 212 10 75	
Gràcia	CSMIA Gràcia Avinguda Santuari de Sant Josep de la Muntanya, 12 Telèfon 93 218 93 02	
Horta-Guinardó	CAS Vall d'Hebron Passeig Vall d'Hebron, 119-129 Telèfon 93 489 38 80	CAS Horta-Guinardó Carrer Sacedón, 18, baixos Telèfon 93 407 13 16 Unitat de Toxicomanies. Hospital de Sant Pau Carrer Sant Quintí, 89 Telèfon 93 553 76 65 Telèfon 93 553 76 64
Nou Barris		CAS Nou Barris Carrer Via Favència, 379, baixos Telèfon 93 354 02 19
Sant Andreu	CAS Garbivent Carrer Gran de la Sagrera, 179, 1r Telèfon 93 340 84 58	
Sant Martí	CAS Fòrum Carrer Lull, 410 Telèfon 93 326 85 61	

BARCELONA 2025

1. CAS Baluard
2. CAS Sants
3. CAS Sarrià
4. CAS Vall Hebron
5. CAS Garbivent
6. CAS Fòrum
7. CAS Lluís Companys
8. CAS Les Corts
9. CSMIA Gràcia
10. U. Conductes Addictives Hospital Clínic

1. CAS Baluard
2. CAS Sants
3. CAS Sarrià
4. CAS Vall Hebron
5. CAS Garbivent
6. CAS Fòrum
7. CAS Lluís Companys
8. CAS Les Corts
9. CSMA Gràcia
10. U. Conductes Addict

1. CAS Barceloneta
2. CECAS
3. U. Conductes Addictives Hospital Sant Pau
4. CAS Horta-Guinardó
5. CAS Nou Barris

1. CAS Barceloneta
2. CECAS
3. U. Conductes Addictives Hospital Sant Pau
4. CAS Horta-Guinardó
5. CAS Nou Barris

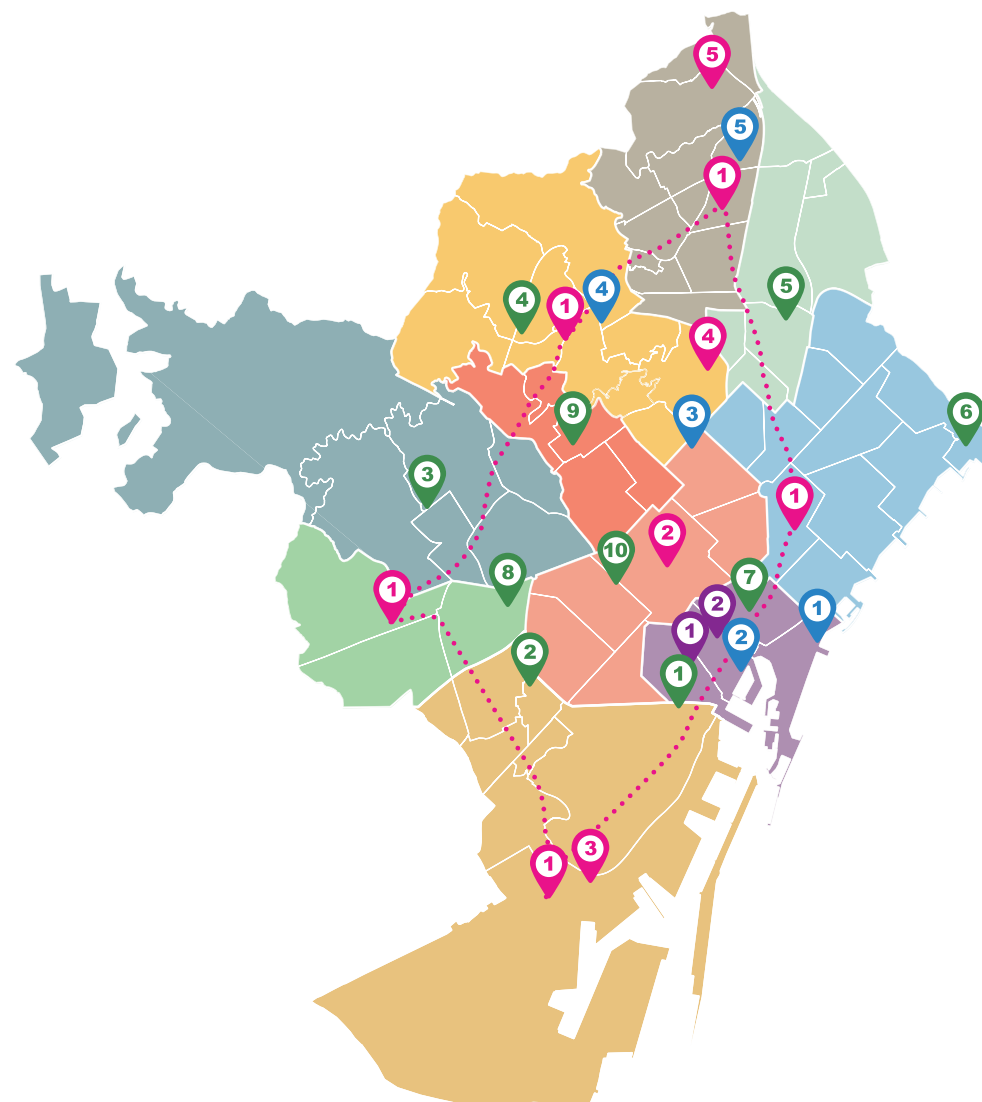
1. CRD Robador (sense consum supervisat)
2. Metzineres (amb consum supervisat)

1. CRD Robador (sense consum supervisat)
2. Metzineres (amb consum supervisat)

1. Unitat Mòbil de Dispensació de Metadona
2. Servei Orientació sobre Drogues
3. Antena CAS Sants - CAP Carles Riba
4. Centre Residencial Integral Galena
5. Antena CAS Nou Barris - CAP Ciutat Meridiana

1. Unitat Mòbil de Dispensació de Metadona
2. Servei Orientació sobre Drogues
3. Antena CAS Sants - CAP Carles Riba
4. Centre Residencial Integral Galena
5. Antena CAS Nou Barris - CAP Ciutat Meridiana

11. Glossari

ASSIR:	Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva
ASPB:	Agència de Salut Pública de Barcelona
CAS:	Centres d'Atenció i Seguiment a les drogodependències
CDIAP:	Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç
COSMiA:	Comitès Operatius de Salut Mental i Addiccions
CRAE:	Centres Residencials d'Acció Educativa
CRD:	Centres de Reducció de Danys
CREI:	Centres Residencials d'Educació Intensiva
CRI:	Centre Residencial Integral
CRS:	Codi Risc Suïcidi
CSMA:	Centre de Salut Mental d'Adults
CSMIJ:	Centre de Salut Mental Infanto-Juvenil
ECS:	Espais de Consum Supervisat
ESMES:	Equip de Salut Mental Sense Sostre
FRESC:	Enquesta de Factors de Risc a l'Escola Secundària
ITS:	Infecció de Transmissió Sexual
LGTBIQ+:	Persones lesbianes, gais, bisexuals, transgènere, intersexuals i <i>queer</i> i altres.
PADAB:	Pla d'Acció sobre Drogues i Addiccions de Barcelona
PIX:	Programa d'Intercanvi de Xeringues
PSI:	Pla de Seguiment Individualitzat
REDAN:	Programes de Reducció de Danys

SOD:	Servei d'Orientació sobre Drogues
TCS:	Trastorn de Consum de Substàncies
TRIC:	Tecnologies de la Relació, Informació i Comunicació
UHD:	Unitat Hospitalària de Desintoxicació
VHC:	Virus de l'hepatitis C
VIH:	Virus de la immunodeficiència humana
XAD:	Xarxa d'Atenció a les Drogodependències

C S B Consorci Sanitari
de Barcelona

A+B Agència
de Salut Pública

Drogodependències

Connectem

www.aspb.cat